Timișoara, 1895. Anul II. Nr. 220. **Mercuri în 4 (16) Octombre.**

DREPTATEA

Apare în fie-care di de lucru la amiadi.

Prețul 10 fl. pe an (pentru străinătate 37 frci.) — **Numeri singuratici 5 cr.** — **Tacsa de inserțiuni:** 1 cm.□ 1 cr., plus 30 cr. timbru. Toate abonamentele și tacsele se plătesc în Timișoara.

Redactor responsabil: **Adrian P. Deseanu.**

Redacțiunea și **Administrațiunea:** Timișoara, cetate trada Zápolya (Temesvár, Festung, Zápolyagasse,) Nr. 4 **Telefon** (linia de stat Viena, Budapesta, Arad) Nr. 4.

În preajma resolvărei definitive.

Timișoara, 16 Octobre n.

(t.) Evenimentele din Orient, cari deja de astă-primăvară 'și fac cursul, apar ca tot atâtea simptoame prevestitoare de o conflagrațiune generală, din carea probabil că va resultá resolvarea definitivă a așa numitei »Cestiuni orientale«, sub ale cărei poveri întreagă Europa geme deja de atâtea decenii.

Încă de pe la începutul seclului se decretase din partea diplomației esistința »Cestiunei orientale«, adecă esistința unui întreg șir de întrebări, cari toate se învêrtesc în jurul aceleia, că după-ce imperiul osmanic e un organism putred, un »om bolnav« cum il numiseră diplomații, a cărui vieață e numărată pe dile numai, — ce sĕ se aleagă din provinciile lui? Fiind însĕ, că »errare humanum est«, și fiind-că representanții de pe atunci ai diplomației europene încă nu erau alt-ceva de cât oameni, și-au greșit și ei socoteala. Imperiul turcesc a dat atât de eclatante dovedi despre puterea sa de vieață, în cât în rĕsboiul din 1877—78 puternicul și temutul colos de la nord s'a vĕdut constrins a cerșí ajutoriu de la mititelul, dar' vigurosul principat român, a cărui armată, neînsemnată la numĕr, dar' foarte valoroasă în privința calităților ei, a salvat cinstea unui colos și a silit pe »omul bolnav« — armata Turciei — sĕ capituleze.

Pentru aceasta »Cestiune orientală« purtatu-s'a de altcum și un alt rĕsboiu afară de cel ruso-româno-turc, rĕsboiul crimeic, dar' așa se vede, că era noastră, armatele susținute de noi înșine au sĕ pronunțe votul ultim decisiv în privința aceea, că mai poate avè oare loc în Europa odinioară atât de temutul turc, ori trebue sĕ meargă 'napoi în patria sa originală în Asia și sĕ lase plaiurile și munții balcanici pe seama popoarelor accesibile pentru cultura modernă?

În privința acestei întrebări generale se învêrte întreagă »Cestiunea orientală« și — după cum se par a prevestí evenimentele cari acum se petrec în Orient — cestiunea aceasta are sĕ-și primiască resolvarea definitivă cât mai curênd, — posibil că în primăvara viitoare.

Nu ne face plăcere a fantasá, dar' cele ce se petrec în imperiul osmanic sunt foarte acomodate spre a ne întări în presupunerea, că avem de a face cu unele evenimente, cari nu sunt alt-ceva de cât precursorii unui crâncen rĕsboiu european, cu atât mai crâncen, cu cât pre lângă resolvarea definitivă a sorței »omului bolnav« se vor resolvá de sigur multe, foarte multe cestiuni pendente din statele interesate de aproape față cu desnodĕmêntul »Cestiunei orientale...

Că evenimentele ce se petrec în Orient nu sunt neajunsuri locale ale imperiului turcesc, ci lucruri puse la cale *a nume* din partea acelora, cari au lipsă de încurcături, pentru ca la timpul oportun sĕ poată păși la mijloc spre a-și realisá planurile, — reeasă din foarte multe împregiurări. Așa de es. n'am avè alt-ceva de făcut, de cât sĕ facem o analogie între cele ce s'au petrecut înainte de rĕsboiul ruso-româno-turc din 1877-78 și între cele ce acum se petrec in Balcani, și vom vedè foarte clar, că *esistă o mână ascunsă, carea dirigează mersul lucrurilor*, dar' il dirigează așa, ca la timp potrivit sĕ tuneze un puternic »quos ego« și sĕ continue însași acțiunea spre definitiva resolvare... Știm foarte bine, că unde resideazá aceasta mână, și astfeliu credem, că nu-i nici o lipsă s'o mai spunem.

Nu de mult ne veniau din Macedonia știri despre revolta macedonenilor. E drept, că oficioasele turcești au declarat trupele insurgenților drept cete de bandiți și au și suprimat — *deocamdată* — întreagă mișcarea. Acum se ivì în proaspet o altă revoltă, a demonstranților armeni, care din o simplă demonstrațiune s'a desvoltat până la cele mai îngrijitoare scene revoluționare și cari nici acum nu sunt terminate; ba după cum vestesc știrile telegrafice, chiar deací încolo au sĕ iee caracterul serios.

Toate acestea a bună seamă nu s'ar fi întêmplat; macedonenii — dacă n'ar fi fost instigați din *altă* parte, nu s'ar fi încumetat sĕ iee lupta față de o armată regulată, armenii n'ar fi forțat lucrul până la revolte de stradă, dacă nu ar esistá alt-cineva, de la care ei așteaptă sprigin și ajutoriu.

Că cele ce se petrec în imperiul turcului nu sunt lucru de șagă, ni-o dovedește mai pre sus de toate febrila activitate a diplomației. Nota colectivă a representanților marilor puteri, în care se cere cu insistență darea reformelor pe seama popoarelor de sub sceptrul turcesc și pacificarea spiritelor; dispozițiunea ministrului de rĕsboiu al Greciei, prin care reține și pe mai departe în serviciu activ soldați, cari în împregiurări normale ar avè dreptul sĕ meargă a casă la ale lor treburi; preîngrijirea Sêrbiei față cu situațiunea politică din Balcani; cadoul de atâtea mii de arme date din partea țarului pentru armata Muntenegrului, — apoi declarațiunea resolută a Bulgariei și principelui ei pentru Rusia... sunt tot indicii, cari denotă, că avem de a face cu evenimente, cari vor avè cea mai gravă consecuență...

În fața acestei stări de lucruri cum stăm noi? Monarchia noastră încă e interesată foarte de aproape, și pentru ca sĕ poată păși în deplină siguranță, are lipsă de alipirea necondiționată a popoarelor sale. Făcut'a dînsa ceva pentru siguranța sa?... Agrațiarea martirilor? pentru ca nedreptățirile sĕ se continue contra noastră tot pe calapodul vechiu? Visita la Agram și rĕspunsurile măgulitoare puse în gura M. Sale pentru deputațiunile de acolo?... sunt tot lucruri cari în atât de serioase împregiurări nu mult au sĕ tragă 'n cumpĕnă.

Satisfacerea completă a tuturor justelor pretensiuni ale diferitelor naționalități, drepturi și garanțe sigure pentru desvoltarea națională sunt singurul gagiu al siguranței și încrederei...

Cei chiămați sĕ cugete asupra lucrului și sĕ lucre în consecuență.

Foișoara „Dreptății“

Sonet.

În sborul unui tainic dor ferbinte,
La tine... la trecut mĕ poartă gândul...
Un cimiteriu mi-e inima... mormêntul
Atâtor visuri și speranțe sfinte!

Și glasul amintirii ascultându'l —
În dureroase mistice cuvinte
Trecutul mi'l revoacă blând în minte...
Pre când sinistru-'n geamuri bate vêntul!

Ah! cât am fost de fericit odată
Când tu-mi făceai prin farmecul iubirii
Vieața raiu, de deșteptare plină...

De ce te-ai dus — cu inima sfărmată
Lăsându-mĕ în pragul fericirii...?
Plângênd te chiăm.... de unde ești revină!!

Sevi.

Casa afurisită.

Novelă.

Traducere de **N. C. St.**

I

Baronul Henric de Buchnerdt s'a născut dintr'o familia vechiă, care se așĕdase de mai mult de un seclu în Svedia, unde posedeá proprietăți întinse. — Moșul lui a ocupat un post dintrĕ cele mai înalte în armată; ear' tatăl seu, un ministru bĕtrân, se bucurá de o influință foarte mare la rege.

În anul 1876 erá Henric de douedeci de ani și erá aplicat în ministeriul de esterne. El erá un fecior frumos, de statură mijlociă, subțirel; aveá mâni fine, picioare mici și ochi albastri de o frumsețe rară. Când buzele lui se deschideau spre rîs, se puteá observa sub umbra musteței sale fine bălaie, douĕ șiruri de perle de o albeață eclatantă. El rideá plăcut, dar' fără cochetăria. Erá om glumeț și glumele lui erau pline de spirit, erá jucătoriu neobosit, vênătoriu ager, patinătoriu iscusit; cu un cuvênt în Henric erau întrunite toate calitățile unui humor bun, el erá în totdeauna voios și inima lui ori și când gata spre a ajutá.

De un an erá fidanțat cu verișoara sa Nedège, una dintrĕ acelea flori palide, cari cresc în țĕrile învecinate cu polurile, creațiuni adorabile ale naturei. — Ei au crescut laolaltă, și pre cum creșteau s'au îndatinat a se iubí într'atâta, în cât erau gata a se jertfí unul pentru altul. — Aveau douĕ inimi adevĕrat frățești, cari așteptau, cu o resoluțiune a naturelor nordice, momentul de a se confundá în o sărutare.

În luna Decembre Henric se duse ca sĕ petreacă vre-o cinci dile la una din proprietățile tatălui sĕu cu mai mulți amici de ai sĕi. Voiá sĕ vêneze un urs. La re'ntoarcere însĕ doriá sĕ-și serbeze nunta.

După cinci dile căpĕtà Henric o epistolà, care fără întârdiere il rechiămá la Stockholm.

Nadège erá morboasă. El plecà numai de cât. A casă găsì pe fidanțata sa în pat palidă, cu ochii tulburi de friguri. Ea surìse dulce când il vĕdù.

„Mĕ temeam că vei întârdiá,“ dise ea. Apoi se aruncà în brațele lui și vocea ei pare că murmurà:

„Vedi sermanul meu amic, că visul nostru cel frumos a dispărut.“

Henric nu putù sĕ se rețină de a nu suspiná.

„Nu plânge,“ dise juna fata, „noi ne vom revedè într'o di și fericirea noastră va fí eternă.

În noaptea aceea murì ea, sau mai bine dis se stinse, cum se stinge o lampă în care oleiul s'a împuținat, mereu, liniștit, fără nici o sguduire, cu zimbetul pe buze și cu speranța în ochi. Zorile sĕ rĕvĕrsară, și ea zăceá în brațele lui Henric, care stá lângă patul ei și pe a cărui frunte se puteá observá o adâncă îngrijire.

El se aplecà spre dînsa.

„La revedere,“ murmurà pentru ultima-oară Nadège, și ca un copil, care adoarme ostênit de alergatul dilei, își lăsà capul pe perină. Ea

Regele în Zagrabia.

Timişoara, 16 Octobre n.

Înainte de călĕtoria Maj. Sale la Zagrabia organele guvernamentale susţineau, că scopul acestei preagraţioase visite este pur cultural, nici de cât politic.

Cu toate astea acum se vede, că efectul visitei pe terenul diplomatic-politic fuse de o însemnătate cu mult mai mare, de cât pe cel cultural!

Noi o ştiam asta înainte, căci ştim, că actualul sistem guvernamental şi sfetnicii sĕi nu sunt capabili de a rĕmânè objectivi, ci ei în toate mişcările inscenate de dînşii combină şi amestecă politica, anumit însĕ dulcele lor vis cu grandomania şi supremaţia lor »patriotică«.

Resultatul final ca însuşi efectul visitei nu le place compatrioţilor nostri. Pricepem asta, dar' vina şi rĕspunderea asupra lor apasă.

Ei au pus în gura Monarchului admoniţiuni cătră preoţimea tuturor confesiunilor cari s'au presentat spre întimpinarea şi bineventarea Monarchului; ei au intonat prin graiul Monarchului »accentul măduhos politic« cătră deputaţiunile municipalităţilor, despre »intima legătură amică« cu patria mamă

Şi resultatul acestora a fost — o decepţiune.

Puternicii nostri au trebuit sĕ observe, că a lor »limbă de stat« în Croaţia nu resună; că al lor tricolor în Croaţia este dat jos din toate locurile, şi dacă undeva a rĕmas totuşi, aceasta nu se poate adscrie de cât nebăgării de seamă, ori forţei majore a baionetelor, cari l'au scutit cu puterea. Simpatiă şi adevĕrată dragoste pentru limba maghiară şi acest tricolor, nici unde, ca'n palmă.

Ear' ceea-ce e mai dureros pentru compatrioţii nostri, este constatarea, făcută de ei inşişi, prin propriele lor organe, că Croaţii »nu prea iubesc pe domnii maghiari«.

Şi această constatare este foarte dureroasă, mai ales în timpul presinte. Erá foarte bine şi prudent dacă domnii din Budapesta nu forţau scoaterea la iveală a acestei constatări chiar acum, chiar în timpul presinte, când lumea ştie că nici celelalte popoare, din Ungaria propriă, încă »nu prea iubesc pe domnii maghiari«.

*

Alocuţiunile diferitelor corporaţiuni şi semnificativele rĕspunsuri ale Maj. Sale, dorind a le publică în mod cât se poate de autentic, le vom reproduce în nrul de mâne.

Instrucţiunea

dată clerului catolic în privinţa nouelor legi.

(Continuare din nrul 219.)

Nu sunt parochii mai departe datori a marturisí despre pensionişti, că se află în vieaţă, prin subscrierea cuitanţei în fie-care lună, de cumva nu este vorba de vre-un institut de pensiune sau fond bisericesc, la superiorii căruia şí în viitoriu va avè valoare subscrierea parochului.

4. Rĕmâne însĕ neatinsă obligaţiunea parochilor impusă prin conciliul Tridentin şi prin decretele pontifice a duce şi mai departe matriculele îndatinate cu toată acurateaţa. Sub inspecţiunea episcopilor şi a protopopilor au dus parochii matriculele cu conştiinţă în decursul secolilor spre scopuri bisericeşti, înainte de ce potestatea civilă ar fi dat ceva ordinaţiuni în respectul acesta. Pre cum e cunoscut, avem în patria noastră parochii, în cari se află matricule deduse din secolul al 16-lea, pre când puterea civilă de abia la începutul secolului trecut şi-a întors privirile spre cărţile aceste.

Deci toate ordinaţiunile emanate până acum de la Ordinariat cu privire la purtarea matriculelor pentru forul sĕu şi spre scopuri bisericeşti, pre cum şí acelea, cari vor emaná în venitoriu, vor fi şí de ací încolo a se observá cu de-amĕnuntul. Şi încă acum îndemnăm pre parochi, ca sĕ îndemne pe credincioşi sĕ se îngrigească sĕ-şi boteze copiii, înainte de ce ar insinuá naşterea lor la oficialul civil.

5. Pre cei legaţi numai cu legătură civilă nu-i pot induce în matricula cununaţilor, este de lipsă însĕ, că parochii se aibă un conspect acurat şi despre acestia.

Îndată ce se va iví în parochiă cel dintâiu cas de legătură numai civilă, ori vor fí amêndoi mirii catolici, ori numai unul din ei, parochul îşi va procurá o carte separată, şi în aceea va induce legătura aceasta. Spre scopul acesta se pot folosí formulariele tipărite; rubrica „preotul cununătoriu“ va fí însĕmnată cu zero. Datele cu privire la legătura civilă, parochul, dacă de aire nu-i sunt cunoscute, şi-le poate procurá din matricula civilă, în care oficialul civil este datoriu a-i permite sĕ se uite.

Dacă părţile legate numai cu legătura civilă după aceea se cunună şí în faţa bisericei, cununia lor se induce în matricula cununaţilor, însemnând în cartea amintită mai sus, că respectivii atunci şi acolo s'au cununat în faţa bisericei.

Dacă se botează un copil născut din părinţi legaţi numai cu legătură civilă, atunci rubrica „legiuit, nelegiuit“ din matricula botezaţilor remâne goală, în rubrica observaţiunilor însĕ este a se însĕmná, că părinţii sunt legaţi numai cu legătura civilă.

Dacă în un atare cas ar fí sĕ se dee estras de botez, parochul nu va folosí esemplariele tipărite, ci va scrie o adeverinţa, în care provocându-se la tomul, pagina şi numĕrul curent al matriculei botezaţilor, va adeverí, că pruncul N. al părinţilor N. N. legaţi numai cu legătura civilă, atunci şí acolo fiind patrini N. N. a fost botezat prin N.

De câte-ori va induce în matricula morţilor*) vre-o persoană legată numai cu legătura civilă, sau prunci atâtor persoane, va face totdeauna amintire de legătura aceasta civilă; aşa de pildă: N. N. neguţătoriu, legat cu legătura civilă cu femeia N. N. din legătură numai civilă N. N. sau: N. N. fiiul părinţilor N. N. şi N. N. legaţi cu legătura civilă.

6. Pre cum pentru legăturile numai civile parochul va avè carte separată, tot asemenea în o carte specială va însemná pruncii, cari pre lângă toate îndemnarile parochului nu au fost aduşi la botez. Datele cu privire la atari prunci dacă altcum nu-i sunt cunoscute, le va scoate din matricula oficialului civil.

*) Vedi §. 73 al art. de lege 33 din 1894: „Înainte de insinuarea casului de moarte spre inducerea în matricula (civilă) înmormêntarea nu se poate întêmplá de cât cu concesiunea esceptională (în scris) a antistiei comunale“.

7. Parochii sau administratorii parochiali î fie-care an vor compune un conspect tabelariu, şi prin protopopul îl vor aşterne ordinariatului; conspectul acesta va cuprinde a) numĕrul căsătoriilor catolice încheiate în parochiă, b) numĕrul căsătoriilor mestecate α) cele celebrate în biserica catolică, β) cele celebrate în oratoriu acatolic, c) numĕrul legăturilor numai civile, d) numĕrul pruncilor α) a celor botezaţi, β) a celor nebotezaţi.

Nu încape îndoială, că schimbarea ce o face legea aceasta nouă cu privire la încheierea căsătoriei, în cât obligă pe toţi mirii sĕ se presinte înaintea oficialului civil, poate sĕ aibă urmări periculoase pentru mântuirea credincioşilor. Veneratul nostru cler curat însuşi vede, cât de grea obligaţiune se naşte de ací pentru el, ca totdeauna sĕ se nisuiească cu tot zelul, cu toată prudinţa şi cu toată bunavoinţa, ca din instituţiunea cea noue credincioşii încredinţaţi pastorirei lui sĕ aibă cât mai puţină daună sufletească. Dacă oare-cândva, atunci în timpurile aceste calamitoase este de lipsă, ca păstoriul sĕ şi căştige iubi ea şi încrederea credincioşilor lui; ceea-ce dacă 'i va succede, cu ajutoriul darului lui Dumnedeu îi va succede şí aceea, ca sĕ înduplece pe toţi credincioşii, ca după-ce înaintea oficialului civil au împlinit cele prescrise de lege, şi cari sunt de lipsă la valoarea civilă a căsătoriei lor, totdeauna sĕ meargă la biserică, ca acolo în faţa lui Dumnedeu şi a bisericei sĕ încheie căsătoria adevĕrată şi validă.

Avem deplina încredere, că clerul nostru curat mirilor sĕraci le-va luá tot pretecstul de a negligá cununia bisericească, pentru-că nu sunt în stare a plătí tacsa stolară îndatinată. De unde nici nu aflăm a fi de lipsă sĕ recomandăm clerului cu deosebire, ca considerând împregiurările schimbate, în lucrul acesta sĕ se arĕte totdeauna binevoitoriu şi liberal.

Aceste sunt, cari în împregiurările de faţă am aflat a vi-le comunicá, ca sĕ le urmaţi ca pre o normă. Vĕ recomandăm însĕ sĕ studiaţi cu diliginţă şi sântele legi ale bisericei, şi legile şi instrucţiunile noue civile, ca sĕ puteţi şí îndreptá pe credincioşii vostri în încheierea cuvenită a sântei căsătorii, şi sĕ le puteţi dá îndrumări şí cu privire la aceea, că cum pot sĕ căştige tainei căsătoriei efectele civile, făcă ca religiunea sĕ sufere ceva.

Rĕmâne sĕ Vĕ oftăm de la Dumnedeu darul sĕu cel mai copios, ca în împregiurările cele grele, sub conducerea noastră, sĕ puteţi cu cel mai mare zel procurá mântuirea eternă a voastră şi a sufletelor încredinţate voauĕ.

Darul cu toţi cari iubesc pe Domnul nostru Iisus Christos în necorupţiune*) Amin.

*) 1. Efes. 6, .24

Legile bisericeşti.

(În Moldova-nouă.)

— Corespondenţă particulară. —

—, 10 Octobre n.

„Legea este lege, trebue sĕ o respecteze fie-cine, chiar preot sĕ fie“, aşa espectorează fibirĕul nostru, care până acum un şir de 18 ani trăiá pre aici în dragă voie fără picuţ de oposiţiune. Dar' bine i-a rĕspuns la aceasta preotul nostru Traian *Oprea*: „Da! Lege-i numită — durere — trebue sĕ ne supunem, dar' aurisit este acela, care preste dispoziţiunea acestei legi, din hiperzel patriotic se încumetă a face ceva mai mult.

Dialoguri de soiul acesta vor fi dat ansă vre-unui domn de pe aici sĕ raporteze foilor străine din Timişoara, că: Vai Doamne! rĕu s'au presentat primii miri la căsătoria civilă aici la matriculant. Mirele în *opinci* şi mireasa *desculţă*, şi ambii nelăuţi. Nu-i vorbă, supĕratus'au domnii de pe aici rĕu, de aceasta oftând între ei, că de, naţiunea n'a supt din degete aceasta demonstraţiune. . . Dar' sĕ-i vedem antecedentele!

Încă la 29 August st. v. a. c. (Tăierea cap. S. Ioan) părintele Traian Oprea predică despre desfrêul Irodiadei, care'l legá în bună asemĕnare cu căsătoriile cari nu sunt binecuvĕntate bisericeşte. La finea liturghiei în poarta s. biserici române de aici a început sunetul dobei — de altcum neobicinuit la acest loc. — Creştinii alergau repede sĕ audă ce e nou. Haiducul rosteşte: „Vi-se dă de ştire, că de la „erşter“ October *botezurile, cununiile* au să vină la *casa oraşului*, aşişderea şí morţii trebue acolo melduiţi“. Drum. Drum.

Părintele fiind ocupat în s. biserică, nu cunoşteá rostul haiducului. Învĕţătoriul Gava îl avisă fidel, la ceea-ce îşi şi luă calea direct la casa oraşului, unde sĕrbătoreşte a pretins, ca atât haiducul cât şi instructorul lui, sĕ fie traşi la rĕspundere, pentru-că a *boteză* ori a *cunună* absolut nu are drept de cât biserica. Între vorbe preotul întrebă unde-i scris în lege, că matricu-

---

erá moartă. Henric luând mânile ei cele reci între'ale sale, numai de cât se convinse despre adevĕratul fapt, şi înecându-şi suspinele ce 'l înăduşiau se plecă asupra ei şi o sărută pe frunte. — Aceasta erá prima sărutare, care i-a dat'o el în vieaţa sa.

Durerea aceasta, ce l'a ajuns pe el în vieaţa sa prima-dată fără veste, pe el, care cu puţin mai 'nainte erá atât de liniştit, atât de fericit, atât de voios, îi schimbă deodată tot caracterul lui. — A devenit trist şi retras; a abdis de toate petrecerile de odinioară, de lume şi de vênat. — Se închideá oare întregi în odaia sa, şi afară de mormêntul ei nici unde nu se duceá.

Din când în când plecă des de dimineaţă singur, şi diua întreagă băteá câmpiile, căutând locurile cele mai pustii. — O melancolie adâncă 'l cuprinsese.

Tatăl sĕu erá neliniştit, têmêndu-se, că sănĕtatea lui Henric va suferí, şi se decise a părăsí Svedia. — El recurse şi obţinù postul de secretar la delegaţiunea Svedică din Bucureşti. Henric se învoì la aceasta şi îndată şí plecară.

Tatăl sĕu î'l însoţi până la Paris; apoi, voind ca călĕtoria sĕ-i schimbe în câtva cursul ideilor, îl sfătuì sĕ meargă la Roma. — Ei se duserá acolo remânênd trei luni, cercetând în acest restimp oraşele: Milano, Florenţa, Veneţia, Neapolul etc.

Tinĕrul baron păreá a fi uitat vieaţa lui din trecut. — Vederea celor miraculoase, ceriul senin al Italiei, lucrurile cele noue ce se petreceau înaintea ochilor lui, toate farmecile acestea au împrăştiat norii cei negri, cari întunecau gândirea lui. — El a devenit omul glumeţ de odinioară, şi dacă şi n'a uitat cu totul dilele lui din trecut, cel puţin i-a revenit humorul de odinioară. Într'o di în Veneţia vĕdù o fată tinĕră blondină, trecênd pre lângă dînsul, se oprì puţin şi dise apoi cătră tatăl sĕu:

„Priveşte-o! aşi fi în stare sĕ jor că-i Nadège.“

Aceasta erá prima-dată, că a pronunţat el numele fidanţatei sale. O tristeţă îl cuprinse şi refusă de a se mai preumblá în diua aceea. El rĕmase cu tatăl sĕu şi până seara îi vorbì despre trecut, despre sperantele şi fericirea lui nimicită. Îi povestì tot ceea-ce suferise.

„În primul moment am credut, că voiu murí“ dise el. „Şi lucru curios, nici odată nu am esaminat mărimea amorului meu faţă de dînsa. Eram dedat a o iubí. Când însĕ ea n'a mai fost aici, am simţit un loc gol în inima mea şi numai de cât am ajuns la convingerea, că numai ea l'a ocupat în toată întregitatea lui.“ El înşirà una după alta toate suvenirile sale, apoi începù a plânge.

Lacrimile pare că i-au mai alinat durerea.

(Va urmă.)

lantul va *boteză* și unde-i sunt *cununile* ca sĕ efeptuiească *cununii!?*

A mai cerut apoi în tenoarea ordinațiunei, că nu la biserică, ci înaintea casei comunale sĕ se publice noua lege, și nu în înțelesul de sus, ci se-'i ḑică :înprotocolarea nou născuților și înpărecherea civilă.... *nu botez* și *cununii!!*

De atunci sunetul dobei a amorțit și cuvêntările în biserica noastră nu lipseau la nici o liturgiă. Energicele cuvinte: „Trage-mĕ în țapă, tae-mĕ, sĕ mor, — însĕ nu-'ți voiu vinde legea moșilor“ — rostite de preot, au însuflețit creștinii.

Massa poporului ademenită de haiduc, mai apoi de perversitățile străinilor de pe aici, alergă la păstoriul sĕu. Esclamând: „Ui dje minie părince, sĕ-m însor copilŭ că audím că sĕ perd cununiile“. Mulți concubini s'au și cununat. Dar' părintele Traian Oprea după putința sa, din 17 părechi au reținut 9 părechi pre cari i-au împărțit sĕ-i cunune în jumĕtatea primă, a lunei lui Octobre st. n., ca sĕ dee de gol pre mincinoși, că doară *cununii* sunt și de la „erster October“ încolo, de și *e deosebirea* că au mirii sĕ meargă sĕ-'și dee voia și la casa orașului în protocol!

În înțelesul §-lui 60 al instrucțiunei, fiind normat că promulgările bisericei au valoare un an de ḑile, părintele a validitat aceste promulgări acelor 9 părechi prin atestate, și 2 părechi au pretins sĕ lege actul civil de înpărechiare Vineri la 4, alte 2 părechi Sâmbătă la 5 Octobre nou.

Vineri s'au și presentat primii miri: Stefan de 40 ani, Ioana de 46 ani; Costa cu Liseveta mai tineri. Mirii în opinci încălțați, miresele desculțe. E drept. Dar', e ḑi de lucru, națiunea 'și face treaba că-i poruncește legea, apoi earăși caută de lucru, căci Duminecă au uspĕț, doară! Mirilor nici pe de parte nu le pică în minte de dorul „Domnilor“ fi-și solgăbirĕu, că acestora le-ar fi plăcut sĕ vină ei în păradă îmbrăcați. Teremtette, eră pronunțat în fețele Domnilor cari asistau curioși la primul cas. Dojană s'a pus pe miri, și în fine aspra poruncă a fibirĕului. îndreptată către matriculant: „În viitoriu în astfel de îmbrăcăminte murdare nu ai sĕ le permiți întrarea la acest loc; de adi înainte numai Duminecă 'nainte de a merge părțile la biserica lor, au sĕ fie primite aici. Ai înțeles notariule matriculant!?“

Înțeles'a mai 'nainte doară părintele Traian Oprea, de aceea la 3 oare p. m., cu toate că-și propusese sĕ nici nu vadă odaia înpărechiărilor civile — cum le numește — a mers la matriculant unde cerea că mâne-ḑi, Sâmbătă, sĕ fie primite alte 2 părechi, în scopul încheiării actului civil. Matriculantul rĕspunde oficios, că are poruncă de la dl fibirĕu: că numai Duminecă, și anumit în podoabe au sĕ-i vină căsătorindii. Fibirĕul a vĕḑut pe părintele întrând, a și alergat de pe afară cu gura deschisă sĕ-și re'noiască porunca.

Preotul îi rĕspunde calm: „volnicie nebasată“ Dle fibirĕu! chiar aceasta poruncă, ce ai dat'o deja și 'nainte de ameaḑi matriculantului, m'a chiămat la acest loc, și anumit ca sĕ ve rog, sĕ mi arătați §-ul din lege care dispune, ca cineva sĕ vină aici cu podoabe la încheerea unui act civil?

— Nu-i §, dar' cere bunacuviință, ca la acest act sĕ vină mirii îmbrăcati cinstit, altcum nu-i primim aici!

— Așa! Dar' unde-i §-ul care obligă pe cineva la bună-cuviință? Dle fibirĕu, aceea este o calitate, carea dacă o posede omul, este bine; de nu o are, nu i-o poți impune! Mai întreb apoi, când sunt oarele oficioase ale matriculantului?

— De la 8—12 și 2—6 oare ḑiua.

— Deci, pe ce basă ceri, Dle fibirĕu, ca sĕ vină mirii numai Dumineca la actul civil?!

— Ca sĕ-mi vină încoaci cuviincios îmbrăcați!

— Cum se poate mai cuviincios — rĕspunde părintele — de cum erau mirii de adi? S'au doară ți-e urît sĕ veḑi opinca lângă divanul roșu, pe care opinca l'a cumpĕrat? Dacă da, dă-le Dta ghete de lak, un frack și klak, sĕ-ți facă paradă! Opinca e cinstită și fala națiunei, pe carea nu-i bine s'o necinstiți, căci e talpa țĕrei!!!

Te mai rog, Dle fibirĕu, sĕ-ți retragi și porunca dată matriculantului, ca numai Dumineca înainte de actul sânt bisericesc sĕ închee mirii actul civil, fiind-că, pre lângă aceea că nu ai drept a dispune așa, ataci legea și credința mea plus obiceiurile ziditoare ale religiunei mele, cari sunt și basa ordinei de stat, căci când se perd acestea, perdută va fi și domnia Dvoastre! Actul cununiei la români e legat din ḑiori până 'n ḑiori de datini, cari poate fi că Dvoastră le cualificați de superstițiuni, dar' pentru legea mea acestea sunt ziditoare, și că păzitoriul credinței și legei neamului meu apelez și cer, ca acestea și în interesul bunei ordine a țerei sĕ fie susținute cu atât mai ales, că însăși instrucțiunea și legea ce ve stă la mână, ḑice, că căsătoriile civile sĕ se lege în timpul care e potrivit cu referințele locale (a helyi viszonyokhoz mérten).

După lungă dispută dl fibirĕu din înverșunat devenì odată blând. Începŭ a face promisiuni sĕrbătorești părintelui, a declară, că nu numai aici în loc, ci în întreg cercul sĕu va insistă puternic, ca matriculanții sĕ silească chiar pe căsătorindi, ca sĕ încheie cununia în biserică.

Părintele Oprea, în loc de căciulire surîḑĕnd, îi rĕspunde: „Cu aceasta îți vei îndeplini datorința, Dle fibirĕu!

Acest rĕspuns eară l'a scos din ori, dar' în fine, retrage dispozițiunile (meghagyás) și nu porunca.... și permite ca și Sâmbătă și ori în ce ḑi sĕ încheie matriculantul actul civil de înpărechiare.

Sâmbătă 2 miri și mirese îmbrăcați ca la târg, și din târg au legat actul civil. Dar' earăși supărăciune pe capul Domnilor, căci, hîrghiile de miri, după ce matriculantul îi declară de legiuiți, es afară și unul apucă pe valea mare, altul pe valea mică și miresele ear' a casă, în a treia direcțiune, căci ele șed pe „firizău“. Abia Duminecă după liturgie după rostul preotului se recunosc una și remân nedespărțiți, spre năcazul fibirĕului, care poate ar dori sĕ fie lucrul alt-cum!

Supĕrați mai erau Domnii, că ciaga tricoloră a matriculantului nu eră sosită, și eră-eră sĕ fie impediment de căsătorie; dar' eară s'au lăsat și fără ea. Au suplinit-o însĕ națiia Duminecă încingênd preste umeri deasupra stergariului alb tricolorul român, și fetele ii purtau cu drag în pĕr.

Duminecă la 6 Octobre n. din patru părți ale comunei sună musica poporală. Ce-i? Nunți! Ei, d'apoi nu ḑiceau nemții nostri că s'a sfĕrșit cu nunțile de la „erșter“ October? Ei, ḑĕu, veḑi că bine ne spunea părintele, că creștinii toți trebue sĕ se cunune. Așa e!

Eată, onorați cetitori, ce face buna păstorire.

Mai adaug, că la 29 Septembre n. însuși solgăbirĕul nostru, cunoscutul „Béla-bácsi“ a fugit de căsătoria civilă, cununându-se în biserica rom. cat. de aici cu vechia lui concubină.

Dumineca trecută au fost aici 9 botezuri și și Luni s'au insinuat la matriculant așa: primul este: Horea, al 2-lea Traian, 3. Aureliu, 4. Traian, 5. Silvia, 6. Cornelia, 7. Elenca, 8. Dimitrie (Dome), 9 Măria.

Ce va ḑce dl fibirĕu? Așa-i, cum a ḑis „oláh pópa“: „Nici o acțiune fără reacțiune“.

S. G.

Străinătate.

Complicațiunile din Orient. (Constantinopol, 15 Octobre.) Eri au fost deținuți numeroși armeni, cari parte stau sub cercetare criminală, parte sunt acusați cu fapte criminale. În urma acestor dețineri poporațiunea armeană este earăși în mare agitațiune. Până acum însĕ escese nu s'au întêmplat.

(Sofia, 15 Octobre.) Meetingul ținut eri în interesul armenilor deținuți a trimis împĕratului Vilhelm telegramă, prin care 'l roagă sĕ-și valideteze marea influință la sultanul în favorul armenilor.

Telegrame sosite aici eri aduc știrea, că *în Asia mică a erupt revoluțiune generală contra dominațiunei turcești.* Amĕnuntele lipsesc.

(Köln, 15 Octobre.) „Kölnische Zeitung“ află din o telegramă trimisă din Constantinopol, că *două vase engleze au bătut orașul turcesc Zabara în peninsula Katas și l'au devastat.* Anglia voiește sĕ esercieze protectorat pe câțiva ani asupra insulei turcești Bahrein la malul ostic al Arabiei. Aceasta procedură a Angliei i-se pare Turciei neesplicabilă și nemotivată.

Împĕratul Vilhelm contra socialiștilor. (Strassburg, 15 Octobre.) Împĕratul a trimis eri din Hubertusstock guvernorului următoarea telegramă:

Tocmai acum îmi vine la cunoștință scărbosul omor comis asupra fabricantului Schwartz. Te rog Alteță sĕ esprimi nefericitei vĕduve condolențe în numele meu și al împĕrătesei. Eată, o nouă victimă a mișcărei revoluționare puse la cale de socialiști. O! de și-ar veni odată în ori poporul nostru german. — *Vilhelm.*

Cancelarul Rusiei în Berlin. (Berlin, 15 Octobre.) Principele *Lobanov* va rĕmânê aici până pe la jumĕtatea sĕptĕmânei. Prolungirea petrecerei sale în capitala germană este o nouă dovadă despre importanța politică a visitei sale. — A fost bătĕtoriu la ochi, că la prândul dat eri de cancelarul *Hohenlohe* în cinstea oaspelui, ambasadorul englez n'a fost invitat. După cum afirmă *Börsenzeitung*, în Hubersstock s'a făcut mare serviciu păcei europene. *Situațiunea eră foarte încordată,* dar' în momentul când *raporturile cu Rusia au devenit mai intime,* situațiunea s'a îmbunătățit în mare mĕsură.

Convocarea sobraniei. (Sofia, 15 Octobre.) Principele prin un ucaz apărut în nrul de eri al foaiei oficiale convoacă sobrania pe ḑiua de 15 Octobre (27 Oct. st. n.).

Din municipii.

Posterior de la congregațiunea din Lugoș. La cestiunea strămutării liniilor căiei ferate de industrie din Reșița nime n'a făcut nici o propunere în merit, după cum se aștepta. S'a primit deci unanim propunerea comitetului administrativ. A suprins însĕ dl Gyurgyevits, jurisconsultul societății căiei ferate, care a riscat o propunere de tot nemotivată, anume: ca înainte de a se subșterne congregațiunei hotărîrea spre aprobare, sĕ se autoriseze dl vicecomite a dă societății căiei ferate voia de a începe lucrările pentru strămutarea șinelor liniei de sub întrebare. Combătută însĕ de dl *Brediceanu* și Sulyok, propunerea nu s'a primit, cu toate că vicecomitele se arĕtă aplecat a face pe voia societății de sub întrebare. Eată, cât de bine este când intrĕ ai nostri vigilanții nu lipsesc de la locul lor.

Comitatul Hunedoarei. Luni s'a ținut în Deva congregațiunea de toamnă a comitatului Hunedoara. După unele alegeri de oficianți comitatensi a venit la ordinea ḑilei *aruncul de 1% pentru spesele milleniului.* — Numai doi români s'au aflat, cari sĕ combată acest illegal arunc, domnii advocați *Hosszu* și *Muntean*, cu toate că are acel comitat și alți virilisti... *chiar și protopopi*, aderenți foarte acreditați ai partidului național. Se 'nțelege, că aruncul s'a votat.

O altă cestiune earăși de importanță mai ales pentru noi românii a fost adresa comitatului *Cenad* pentru statificarea tuturor școalelor confesionale. Și la aceasta numai *Hossu, Muntean* și *Niccară* și-au ridicat vocea spre a combate tendința adresei și a luă 'n apĕrare școalele române. Aceasta e cestiune special școlară; unde au fost deci viriliștii *preoți* și *protopopi?!*

La urmă s'a decis, ca sĕ se ceară statificarea școalelor confesionale poporale „neîngrijite în mod corĕspundĕtoriu legei“.

Cronică.

Timișoara, 16 Octobre n.

Masa studenților. După cum aflăm din *„Tribuna“*, Luni s'a inaugurat în localitățile băncii „Albina“ masa studenților. Actul inaugurărei s'a început cu o sfoștanie oficiată de protopopul Papiu, după care fostul director seminarial Ioan Hannia și vicariul Dr. Ilarion Pușcariu au rostit câte un discurs apreciind ambii meritele celor ce au contribuit la înființarea „mesei studenților“. Sala de mâncare este spațioasă și bine arangiată; cât despre mâncări, ni-s'a dat sĕ vedem lista. Este bine întocmită; așa de pildă pe eri era supă cu orez de ficat, muschi cu salată, prăjituri, — ear' adi (și în fie-care Luni) studenții capĕtă tocană cu cartofi și tăițel cu lapte acru. Pâne destulă și foarte bună. În fie-care ḑi întreaga instituțiune va fi privegheată de damele din Sibiiu, cari rênd pe rênd vor veghiă la bucătărie și vor împărți bucatele. Începutul acestui gentil serviciu 'l-au făcut eri domnișoarele Adamovici, Bența, Eleonora Borcia, Minodora Cosma și Aurelia Moga. Întreg publicul român sibiian a asistat de altfel la inaugurarea acestei mese, la care vor primi ḑilnic hrană 50 elevi dintre 94, câți au petiționat.

O bandă internațională de hoți. Se scrie din *Bruxella,* că acolo s'a prins și arestat 33 membri ai unei bande internaționale de hoți, cari în ultimul an în Belgia, Holanda, Italia și Francia au sĕvĕrșit colosale jafuri de bănci și au furat în bani și valori mai multe *milioane de franci.* Mulți dintrĕ bancarii din Bruxella, recunoscuți ca cămătarnici, sunt membri, acum arestați, ai acestei bande. S'au aflat la ei hârtii de valoare în preț de un milion de franci.

Un succes al guvernului român. Guvernul otoman a permis, în urma intrevenirei guvernului român, înființarea unei școale de comerciu în Salonic ca școală de stat românească, și avênd dreptul de a arbora la solemnități tricolorul românesc. „G. T.“

Busturile lui Alexandri și Kolgăniceanu. În ḑiua de $^{8}/_{20}$ Octobre se va face la *Bacău* desvĕlirea busturilor V. *Alexandri* și M. *Kolgăniceanu.* Primul bust este așeḑat în grădina din fața primăriei, cel-l'alt în grădina publică. Primăria Bacăului face mari pregătiri pentru sĕrbătoarea desvĕlirei.

Moarte din beție. În România în comuna Pârscov, județul Buzĕu, o femeie cu numele Paraschiva Stefan a beut prea mult rachiu și a murit din causa aceasta.

Ḑiariu român reînviat. Aflăm cu plăcere, că *Peninsula Balcanică,* valorosul organ al macedo-românilor, va reapărè în curênd. De astadată ni-se spune, că acest foarte folositoriu ḑiariu reapare în toate condițiunile spre a-și putè îndeplini misiunea.

Învitare de abonament

la

DREPTATEA

Cu ḑiua de 30 Septembre a. c. stilul nostru, espiră abonamentele pe al III cuartal și cele făcute pe luna Septembre.

Rugăm și învităm pe dnii abonați sĕ grăbiască cu renoirea abonamentelor, ca astfeliu sĕ remânem în curent cu espediția foii.

Abonamentele se fac mai ușor prin mandate postale.

PREȚUL:

pe 1/4 de an fl. 2.50

pe 1 lună 85 cr.

Rugăm a se scrie curat și legibil numele abonentului, locuința și posta ultimă, eventual sĕ se lipească pe mandatul postal adresa tipărită sub carea li-se trimite „Dreptatea.“

Cu stimă

Administrația foii „Dreptatea.“

Bursa de Budapesta din 14 Octombre 1895.

Datoriă de stat:

Renta de aur ung. 100, 500, 1000 . (sc. de d.)	5%	123.50
„ „ „ „ 10.000 . . . . „	4%	—.—
„ „ coroane ung. . . . . . „	4%	99.50
Obl. căilor fer. orient. 1876 . . . „	5%	126.75
„ „ „ de stat, 1889, aur. „	4½	129.—
„ „ „ „ „ „ arg. „	4½	101.75
Obl. cu premii ung., din 1870, 100 fl. buc. . . .		140.50
„ „ „ „ „ „ 50 „ „		140.—
Obl. de desdaun. regal., am., ung. . (sc. de d.)	4½%	100.75
„ „ „ „ croate . . . „	4½%	102.50
Bonuri rur. ung. . . . . „	4%	96.25
„ „ croate . . . . „	4%	97.—
Obl. regul. Tisei (Seghedin)	4%	143.75
„ hipot. croate, 100	5%	—.—
Asemnatele cas. de stat. 6 luni 100		—.—
Datoria de stat. com., hărtiă, Mai-Oct. . . .	4 2/10	98.75
„ „ „ „ „ Febr.-Aug. .	4 2/10%	98.75
„ „ „ „ arg. Jan.-Jul. . . .	4 2/10%	98.50
„ „ „ „ „ Apr.-Nov. . . .	4 2/10%	98.70
Renta de aur austr. (sc. de d)	4%	122.50
„ in coroane		98.50
Datoria de stat austr. 1854. 250 fl.	4%	149.—
„ „ „ „ 1860. 500 „	5%	147.5
„ „ „ „ 1860. 100 „	5%	158.25
„ „ „ „ 1864. 100 „		193.—
„ „ „ „ 1864. 50 „		198.—
Obl. oraș. Budapesta 1890	4½%	100.15

Bance.

Banca anglo-austriacă 120	170.—
„ pe acții Budapestană 100	129.50
„ „ „ a capitalei I emis. 100	98.—
„Hermes“ intreprind. de bani 200	—.—
Banca de credit fiumană 80	126.50
„ „ „ gen. ung. 200	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu	435.75
„ „ „ pe acții Budast. 50	55.—
„ „ „ austriacă 160	—.—
„ „ „ „ din 4 Iuliu	351.50
„ industrială I ung. 150	197.—
„ „ și comerc. ung. 100	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu . .	112.50
„ croat-slavon. 100	—.—
„ de credit ung. 200	116.—
„ „ „ „ vechiă 100	—.—
„ „ „ „ II emis. 15 Iuliu	241.25
„ comercială ung. pestană 500	1132.—
„ com. și industr. bpestană 100	—.—
„ de credit fonciar centrală 500	590.—
„ croată de escompt 200	—.—
„ de escompt și zarafiă ung. 400 K. . . .	—.—
„ „ „ „ „ 15 Iuliu	259.—
„ austro-ungară 600	1000.—
„ „Unio“ 200	—.—

Sorțuri private.

Imprumutul oraș. Viena din 1874, 100	174.50
Sorțuri din Buda 40	60.—
„ „ „ (st. austr.) 40	61.—
Sorturi reun. „Jó-sziv“ 2	3.30
„ „ „ (st. austr.) 5	3.50
„ crucea roșie 5	12.—
„ „ „ (st. austr.)	12.50
Obligațiunile basilicei 5	9.75
„ „ (st. austr.)	10.25
„ crucea roșie italian. 25 lire . . .	12.75
„ „ „ „ (st. austr.) . .	13.—
Instit. de cred. austr. 100	198.—
Crucea roșie austr. 10	19.—
Sorți Pálffy 40	59.20

Monede.

Galbenul ces. și reg. tesc.	5.95
„ „ „ „ verig.	5.93
„ austr.-ung. de 8 fl.	9.92
„ de 20 franci	9.93
20 marce	12.25
Lira de aur turcească	—.—
Argintul austr. și ung.	—.—
100 marce germ. în papir	61.25
„ „ „ de bancă pr. 31 Iuniu . . .	—.—

Scrisuri fonciare.

„Albina“, inst. de econ 5%		100.76
Banca civ. de credit Arad 5% 40 ani		101.—
„ „ „ „ „ 5%		101.—
„ „ „ „ „ 5½%		100.50
„ de credit ardeleană 5%		101.—
„ „ „ „ 4½% 40 ani		99.—
„ „ „ „ 4½% 50 ani		98.50
„ credit fonc. din Sibiiu 5%		102.25
„ „ „ „ „ 5½%		—.—
„ „ „ „ „ 6%		—.—
„ „ „ „ „ 4½% em. VI. . .		100.50
„ gen. din Sibiiu 110 5% 31.3 ani		—.—
„ „ „ „ 106 5% 40 ani		—.—
„ „ „ „ III emis 5%		102.25
„ „ „ „ IV emis. 4½%		100.50
„ I. de credit din Timișoara 5% . . .		102.—
„ I. „ „ „ „ 4½% . . .		99.50
Imprumut. băncii ung. hipotec. 4%		128.50
Obl. c. fr. bulg.	6%	122.—
„ cu prem. sërb. 100 fr.	3%	40.—
„ „ „ „ „ „ (stamp. austr.) .	3%	40.75
„ soc. p. reg. Temeș-Bega	5%	140.—

Concurs.

Pentru ocuparea postului de **cassariu** la infiinţându-l institut de economii și credit **„Bocșana“** ca societate pe acții în **Bocșa-montană** (Németbogsán, Krassó-Szörénymegye) se escrie din nou prin aceasta concurs cu termin de 30 ḑile de la prima publicare.

Emolumentele sunt:

1) 400 fl. în bani gata.

2) dreptul la tantiemă din profitul curat anual conform §-lui 45. punct c) din statutele societății.

De la dênsul se cere — cauțiunea recerută la institutele de bani, care se depune la cassa societății ori în bani, ori în hârtii de valoare, sau și alta garanță.

Reflectanții au a-și înaintá recursele lor dinpreună cu documintele, — prin cari sĕ dovedească că au pracsa recerută pentru cassari în afaceri de bancă; apoi cunoștință limbelor română, maghiara și germană, — la adresei direcțiunei.

Preferiți vor fi acei recurenți, cari sunt și absolvenți ai vre-unei școale comerciale.

Se observă că alesul numai după serviciul de probă de un an, dacă va corespunde va fi defenitiv ales, iar salariul numai cu începerea activității institutului se va socotí și solví.

Bocșa-montană în 2/14 Octobre 1895.

2—3 **Direcțiunea.**

S'a tipărit în tipografia Heinrich Ubrmann în Timișoara.